
eSEE АГЕНДА + ЗА РАЗВОЈ ИНФОРМАЦИОНОГ ДРУШТВА У ЈИЕ 2007-2012

Поново потврђујући важност eSEE Иницијативе Пакта за стабилност у Југоисточној Европи (у даљем тексту: eSEE Иницијатива) почевши од потписивања *Заједничке изјаве*, која је усвојена у Љубљани 4. јуна 2002. године, и у складу са *eSEE Агендом за Развој Информационог Друштва*, потписаном од стране учесника eSEE Иницијативе у Београду 29. октобра 2002. на међународној конференцији: Телекомуникације за развој; *Заједничка изјава о формирању инклузивног информационог друштва*, потписана у Будимпешти 27. фебруара 2004. на европској министарској конференцији о информационом друштву; *Министарски закључци и Меморандум о разумевању о уједињеном регионалном широкопојасно приступу* потписан у Солуну 1. јула 2005. на министарској конференцији земаља југоисточне Европе;

Схватајући да је развој Информационог друштва:

- основ за бржи развој региона, смањивање јаза у развоју између региона и ЕУ, као и између учесника из региона и остатка света,
- једино средство за несметану интеграцију у ЕУ, у којој је прелазак са индустријског на Информационо друштво већ у поодмаклој фази;
- Пружа основу за изградњу поверења и блиску сарадњу унутар региона.

Утврђујући одговорност учесника из региона у креирању повољног амбијента за развој Информационог друштва, адекватног за све, као и заједничке воље у циљу хармонизације заједничких регионалних активности.

Узимајући у обзир билатералне дужности и обавезе појединачно свих учесника са ЕУ, нарочито на пољу Информационог друштва и медија, као и важност испуњавања истих.

Препознајући посебну улогу учесника, а на основу позитивних искустава eЕвропе и eЕвропе+ процеса ка развоју Информационог друштва, решени смо да предузмемо конкретне активности на пољима:

- организације, кроз успостављање институционалног оквира за друштво, које се темељи на информационам и комуникационим технологијама (ICT),
- законодавства, кроз увођење нових и измене постојећих законских оквира за друштво, које се темељи на ICT-у,
- прописа, политика и стратегија, које се односе на инфраструктуру електронских комуникација и придружених услуга,
- промовисања, кроз подстицање грађанства, невладиних организација, eУправе, eУчења, eЗдравства, eДемократије, Центра за eУправу за ЈИЕ и других активности унутар региона,
- eЕкономије за раст, продуктивност и запошљавање,
- укључивања свих страна, у смислу пружања приступа и вештина грађанима, потребних за живот и рад у новом Информационом друштву.

Пратећи европске и друге иницијативе широм света, као што је иницијатива *on-line* Владе (*Government on-line initiative* – G7, 1995), акциони план *e*Европа (Феира, 2000, састављеног на основу закључака из Лисабона, на нивоу премијера земаља чланица ЕУ), план *e*Европа+ за информатизацију учесника у процесу кандидатуре за чланство у ЕУ, затим глобална светска иницијатива за развој информационог друштва под окриљем Уједињених Нација и Миленијумских развојних циљева, резултата споразума скоро 190 земаља чланица УН, постигнутог на Миленијумском самиту у септембру 2000. године „i2010 – Европско Информационо друштво за раст и запошљавање“, и других међународних иницијатива.

Разумевајући и прихватајући да је имплементација *e*SEE Агенде Плус од пресудног значаја за развој ка Информационом друштву.

МИ, ВЛАДЕ ЗЕМАЉА ЈУГОИСТОЧНЕ ЕВРОПЕ и Мисија прелазне администрације Уједињених нација на Косову у име Косова и у складу са UNSC 1244

Смо чврсто решени да се залажемо за реализацију приоритета и циљева дефинисаних овим документом (*e*SEEвгора Agenda+) и захтеваћемо од *e*SEE Радне групе да, у оквиру своје одговорности, обезбеди и надгледа њихово испуњавање, што је главни корак ка заједничком настојању да се изгради Информационо друштво у региону југоисточне Европе.

Република Албанија

Босна и Херцеговина

Република Хрватска

Бивша југословенска Република
Македонија

Република Молдавија

Република Црна Гора

Румунија

Република Србија

Мисија прелазне
Администрације УН на
Косову, у име Косова и у
складу са UNSCR 1244

eSEE Агенда +

ПОДРЖАВАМО

Стратешки оквир који следи, у сагласности са којим ми подстичемо развој Информационог друштва у земљама чланицама eSEE Иницијативе Пакта за Стабилност југоисточне Европе (Република Албанија, Босна и Херцеговина, Република Хрватска, Бивша југословенска Република Македонија, Република Молдавија, Република Црна Гора, Румунија, Република Србија и Мисија прелазне администрације Уједињених Нација на Косову, у име Косова и у складу са UNSCR 1244¹) током периода 2007-2012:

- (i) Прихватимо иницијативу „i2010 – Европско Информационо друштво за раст и запошљавање“² као основни оквир за развој Информационог друштва у нашем региону,
- (ii) Придружујемо се приоритетима дефинисаним у оквиру иницијативе „i2010 – Европско Информационо друштво за раст и запошљавање“, али у границама наметнутим специфичностима региона југоисточне Европе, и стога преформулишемо дефинисане приоритете за политике развоја Информационог друштва у специфичне приоритете нашег региона:
 - a. Даљи развој јединственог ЈИЕ информационог простора који промовише једно отворено и компетитивно унутрашње тржиште за Информационо друштво и медије, померајући га ка једном уобичајеном европском информационом простору у смислу интероперабилности,
 - b. Јачање иновација и инвестиција на пољима ICT истраживања и образовања, у току сарадње са приватним сектором у циљу промоције раста и већег броја и бољих радних позиција,
 - c. Стварање инклузивног Информационог друштва које би промовисало раст и запошљавање на начин који је у складу са одрживим развојем и који приоритетно место даје бољим јавним сервисима и квалитету живота.

ПРИХВАТАМО

Одговорност за:

- (i) Укључивање приоритета дефинисаних овим документом у домаће политике развоја,
- (ii) Постизање циљева дефинисаних овим документом,
- (iii) Креирање повољног амбијента за убрзани развој и изградњу Информационог друштва.

ДЕФИНИШЕМО

Следећу листу приоритета која представља развојни оквир за развој Информационог друштва:

А) ОБЛАСТ ПРИОРИТЕТА: ЈЕДИНСТВЕНИ ЈИЕ ИНФОРМАЦИОНИ ПРОСТОР

1. Доступност брзих широкопојасних мрежа и безбедних сервиса;

Учесници ће промовисати, регулисати, у недостатку компетитивног окружења, и развијати брзе широкопојасне мобилне комуникације и сервисе који могу да пруже безбедан приступ што богатијем садржају.

2. Развој и приступачност што богатијих онлине садржаја и њихов пренос из конвенционалних формата;

Дигитални садржај и сервиси представљају веома важан потенцијални извор нових запослења. Учесници ће стимулисати развој дигиталног садржаја и сервиса у областима од јавног значаја – културним, здравственим, научним и образовним садржајима, географским информацијама, итд.

3. Интероперабилност у сагласности са европским оквиром интероперабилности (за администрације);

Учесници ће усвојити националне оквире интероперабилности уважавајући европски оквир интероперабилности (за администрације) како би се осигурала компатибилност и сарадња између система, процеса и људских ресурса, и као крајњи резултат добили квалитетни

¹ Позивање на Косово и УНМИК у овом документу сходно резолуцији Савета Безбедности Уједињених Нација 1244 (1999)

² „i2010 – Европско Информационо друштво за раст и запошљавање“, Комуникација од Комисије ка Савету, Европском парламенту, Европском комитету за економска и социјална питања и регионалним комитетима, Брисел, 6. јануар 2005.

сервиси окренути потрошачима.

4. Хармонизација прописа за Информационо друштво и медије;

Дигитална конвергенција сервиса, мрежа и уређаја Информационог друштва и медија постаје реалност и захтева и конвергенцију политика. То изискује доследан систем прописа за Информационо друштво и медије, заснован на технолошкој неутралности каква је дефинисана у релевантном европском оквиру прописа.

5. Управљање домаћим/ регионалним електронским идентитетима;

Домаћа/ регионална комуникација и трговина биће олакшане увођењем инфраструктуре јавних кључева на домаћем и регионалном нивоу, у циљу остваривања безбедног еПословања заснованог на квалификованом електронском потпису. Штавише, учесници ће узети у обзир сарадњу на хармонизацији података о трговини које захтевају различите агенције и приватни оператери.

В) ОБЛАСТ ПРИОРИТЕТА: ИНОВАЦИЈА И ИНВЕСТИЦИЈА НА ПОЉИМА ICT ИСТРАЖИВАЊА И ОБРАЗОВАЊА

1. Рачунари и приступ Интернету у свим школама;

Компјутерска писменост постаје обавезна у новој економији. Стога морамо инвестирати у ICT инфраструктуру у нашим образовним институцијама, као и у стварање учионица опремљених рачунарима повезаних са Интернетом.

2. Увођење ICT у наставни програм;

У циљу увећања ICT вештина у нашим друштвима, ми ћемо унапредити наше образовне системе директно мењајући наставне програме у школама. Таква промена требало би да произведе обавезне стандарде за минималне и напредне ICT вештине које ученици морају стећи током свог школовања.

3. Успостављање стручних тренинга из ICT области;

У циљу превазилажења јаза знања између генерација, успоставићемо стручне тренинге из ICT области и радити са приватним сектором у циљу изједначавања ICT знања у нашим друштвима. Стручни тренинзи треба да обезбеде програме учења током читавог живота, доступне свима.

4. Укључити истраживања везана за ICT у домаће истраживачке приоритете;

Како би се обезбедиле нове технологије и методи за унапређење регионалних економија, наш циљ је да ојачамо истраживачки рад у региону.

5. Даљи развој националних академских и истраживачких мрежа и побољшање регионалне повезаности;

Подржаћемо овај процес даљим развијањем академских и истраживачких мрежа и побољшањем веза између истраживача и институција.

С) ОБЛАСТ ПРИОРИТЕТА: ИНКЛУЗИВНО ИНФОРМАЦИОНО ДРУШТВО

1. Приступ технологији и једнаке могућности;

Питања везана за еДоступност, домаћи и регионални дигитални јаз (*digital divide*), као и дигиталну писменост биће систематски обрађена кроз одговарајуће домаће и регионалне стратегије и акционе планове. Све активности ће бити дизајниране и имплементирание како би се осигурало да поштују родну једнакост и да подржавају активно и смислено учешће у Информационом друштву, како би се избегла родна (полна) и дигитална подељеност³. Истовремено, приступ технологији и једнаким могућностима требало би обезбедити на једнак начин различитим социо-демографским групама (у смислу инвалидитета, старости, културе итд).

³ CEDAW конвенција о равноправности полова усвојена 1979. од стране Генералне скупштине UN; Пекиншка платформа за акцију потписана 1995 од стране 189 Влада

2. ICT оспособљени јавни сервис и еУправа;

Сет основних решења еУправе биће имплементиран од стране учесника. Решавању питања ће се приступити на један холистички начин путем критичког прилаза и формулације стратегија домаће еУправе и интеграцију са реформама целокупне државне администрације спроведену од стране учесника.

3. Подстицање развоја еПословања;

Сарадњом са приватним сектором, учесници ће развити стратегију за еПословање и предузети активне мере у превазилажењу свих препрека за развој еПословања заснованог на регионалним директивама које је развио UNECE и усвојила eSEE Радна група у Солуну 1. Јула 2005. године. У циљу превенције „одливања мозга“ и неговања повољног амбијента за ICT бизнис у региону, учесници ће предузети активне мере у превазилажењу свих препрека за развој еПословања.

4. Дигиталне библиотеке и наслеђе;

Јавне, школске и специјалне библиотеке биће опремљене библиотечко-информационим системима са нагласком на домаћу и регионалну сарадњу и интерконекију. Биће уведени и развијени програми дигитализације културног и историјског наслеђа.

5. еУчешће и еДемократија;

Будући да ЕУ директиве изискују партиципацију грађана и правних лица као интегралних учесника сервиса еУправе, посебну пажњу ћемо обратити на средства еУчешћа како би осигурали потпуно учешће грађана у свим друштвеним питањима, укључујући употребу ICT у изборним процесима.

ПРЕДАНИ СМО

Испуњењу следећих циљева, до краја 2012:

А) ОБЛАСТ ПРИОРИТЕТА: Јединствени ЈИЕ информациони простор

1. Доступност брзих широкопојасних мрежа и безбедних сервиса
 - a. Повећани продор широкопојасних сервиса на технолошки неутралној основи у телекомуникацијама како би се достигло 50% ЕУ просека до 2010,
 - b. Успоставити брзу регионалну широкопојасну окосницу (*high-bandwidth backbone*) до 2009 повезану са ЕУ,
 - c. Успоставити домаће центре Интернет размене до 2009,
 - d. Успоставити домаћи рачунарски центар за помоћ у случају нужде и започети размену информација до краја 2008,
 - e. Постићи договор око подкупа i2010 индикатора за развој Информационог друштва до краја 2008 и отпочети регуларно тестирање у 2009. години.
2. Развој и доступност што богатијих онлине садржаја и њихов пренос из конвенционалних формата;
 - a. Сакупити захтеве за што богатијим домаћим/локалним садржајем до 2009,
 1. Дефинисати домаће/регионалне приоритете за што богатији домаћи/локални садржај користећи усвојена правила и искуства ЕУ,
 2. Идентификовати искуства најбоље праксе на регионалном/европском нивоу у смислу употребе Интернетa и приступачности садржаја,
 3. Развити интерактивне садржаје на званичним језицима,

- b. Пратити искуства европског Сигурнијег Интернет плус-а⁴ до 2011,
 1. Борити се против илегалних садржаја путем подршке јавности,
 2. Подићи свест о сигурнијем Интернету међу наставницима, родитељима и децом,
 3. Ограничити нежељене и штетне садржаје путем оцењивања садржаја (*content rating*), технологије филтрирања и борбе против нежељене поште (*spam*),
 4. Промовисати сигурније окружење путем Форума за сигурнији Интернет (*Safer Internet Forum*).
3. Интероперабилност у сагласности са европским оквиром интероперабилности;
 - a. Усвојити домаћи оквир интероперабилности, хармонизован са европским оквиром интероперабилности за администрације до краја 2008.
4. Хармонизација прописа за Информационо друштво и медије;
 - a. Усвојити конвергентне политике у области радиодифузије и усагласити их са позитивним европским искуствима до краја 2008,
 - b. Усвојити ефикасну стратегију управљања радио фреквенцијама на домаћем нивоу за будуће потребе и усагласити је са регионалном до краја 2008.
5. Домаће/регионално управљање електронским идентитетима;
 - a. Успоставити домаће главне сертификационе ауторитете (*Root CAs*) до половине 2009. године,
 - b. Успоставити регионалне *CA* центре поверења (*Root CA trusts Centers*) до средине 2010. године,
 - c. Препознати напоре да се договори јединствена локација слободне размене (CEFTA) за ЈИЕ, у циљу стварања амбијента за електронску јединствену тачку (*Single- Window*) за међународну размену докумената у сарадњи са UNECE, Светском банком и другим релевантним организацијама до 2010.

В) ОБЛАСТ ПРИОРИТЕТА: ИНОВАЦИЈА И ИНВЕСТИЦИЈА НА ПОЉИМА ИСТРАЖИВАЊА И ОБРАЗОВАЊА

1. Рачунари и приступ Интернету у свим школама;
 - a. Свака школа требало би да има рачунарску лабораторију (учионицу) и Интернет приступ, на располагању ученицима, до краја 2009. године,
 - b. Број ученика по рачунару треба да буде мањи од 20, до краја 2010,
 - c. Широкопојасни приступ Интернету требало би да буде доступан у свим школама до краја 2010. на технолошки неутралан начин, подржан одговарајућим оквиром прописа.
2. Увођење ИСТ у наставни програм;
 - a. Учинити ИСТ обавезним делом наставних програма на свим нивоима образовања, поготово у основним школама, до краја 2008.
 - b. Широм региона имплементирати једнообразне стандарде који дефинишу шта је минимум ИСТ вештина, до краја 2009.
3. Успостављање стручних тренинга из ИСТ области;
 - a. Обезбедити средства за програме учења током читавог живота за одрасле до 2012.
 - b. Развити програме континуираног учења за запослене у јавној администрацији у области савремених информационих и комуникационих технологија, до средине 2010.

⁴ Усвојена од стране Савета и европског Парламента 11. маја 2005.

4. Даљи развој домаћих академских и истраживачких мрежа и побољшање регионалне интерконеције;
 - a. Подржати и финансирати локалне академске мреже и професионалне организације у циљу имплементације регионалних и локалних истраживања на пољу ICT, до краја 2008.
 - b. Створити отворену, домаћу базу података о професионалним истраживачима и институцијама које се баве истраживањима, до почетка 2009.
 - c. Успоставити домаћи/регионални надлежни центар за OCC политике до средине 2008.
 - d. Измерити и надаље пратити интелектуалне капацитете у IT индустрији до 2009.

С) ОБЛАСТ ПРИОРИТЕТА: Инклузивно Информационо Друштво

1. Приступ технологији и једнаке могућности;
 - a. Усвојити домаће Акционе планове за еДоступност за период 2008-2011⁵ до средине 2008⁶,
 - b. Достићи минимум 50% степена заступљености Интернета (*Internet penetration level*) до 2010.
2. Јавни сервис доступни помоћу ICT и еУправа;
 - a. Усвојити домаће Акционе планове за еУправу за период 2008-2012, до краја 2008⁷,
 - b. Увести сет основних сервиса еУправе до 2011 (дато у Анексу 1),
 - c. Увести централне системе и портал еУправе до 2010 (дато у Анексу 2).
3. Подстицање развоја еПословања;
 - a. Учесници би требало да развију стратегију еПословања засновану на регионалним смерницама које је развио UNECE и усвојила еSEE Радна група у Солуну 1. Јула 2005⁸,
 - b. У циљу превенције „одливања мозгова“ и неговања повољног амбијента за ICT бизнис у региону, учесници ће предузети активне мере у превазилажењу свих препрека за развој еПословања, до краја 2008,
 - c. Даље уклањање препрека како би се истовремено усмериле и стране и домаће инвестиције у циљу стимулисања развоја IT сектора у југоисточној Европи, до 2009,
 - d. Створити амбијент који доприноси смањењу текућих трошкова и трошкова који произилазе из услуга софтверских компанија, до 2009,
 - e. Увести пореске олакшице и тарифе које подржавају раст IT сектора, до 2009,
 - f. Подстицати стварање повољног амбијента за IT професионалце путем стимулисања бизнис инкубатора, технолошких паркова и центара за покретање бизниса кроз партнерске односе са универзитетима и приватним сектором, до 2009,
 - g. Створити повољно окружење свим компанијама да користе ICT у својим дневним операцијама, и да користе модерне технологије као средство за учествовање у глобалној економији, до 2009.

⁵ Директива 2002/22/ЕС Европског парламента и Савета, од 7. марта 2002, на тему универзалних сервиса и права корисника који се односе на мреже и сервисе електронских комуникација (Директива о универзалним сервисима)

⁶ Сваки од учесника ће преиспитати постојеће домаће политике које се односе на дигитални приступ (*digital access*) и усвојити домаће Акционе планове везане за еДоступност за период 2007-2010. Акциони планови ће обрадити питања стимулативних мера које би ICT учиниле једноставнијим за употребу широј популацији, унапређења дигиталне писмености, и смањивања дигиталног јаза, специјално у руралним срединама и имајући у виду поштовање родне једнакости.

⁷ Сваки од учесника ће преиспитати постојеће домаће стратегије и политике које се односе на увођење јавних сервиса омогућених информационо комуникационим технологијама и усвојити домаће Акционе планове за еУправу за период 2008-2011.

⁸ Министарски закључци потписани од стране министара, надлежних за ICT, земаља чланица еSEE Иницијативе и УНМИК у име Косова у сагласности са UNSCR 1244, на регионалној министарској конференцији на тему Информационог друштва, одржаној 1. јула 2005. у Солуну, у Грчкој, под покровитељством грчког Министарства транспорта и комуникација, пакта за стабилност SEE, UNECE-а, UNDP-а и INA Академије.

4. Дигиталне библиотеке и наслеђе;
 - a. Домаћи програми за дигитализацију библиотека биће усвојени до краја 2008 и све библиотеке ће имати приступ дигиталним системима до 2011⁹,
 - b. Програми дигитализације културног и историјског наслеђа отпочеће до 2009¹⁰.
5. еУчешће и еДемократија;
 - a. Све одлуке које захтевају јавну дискусију, као и њихови нацрти, биће доступни за онлине дискусије до 2009,
 - b. Учешће грађана и правних лица, као дела сервиса еУправе, значајно ће порастати до 2009,
 - c. Акциони планови за имплементацију ICT у изборни процеси и имплементацију електронског гласања биће усвојени до 2012.

ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ

1. Имплементација области приоритета еАгенде+:
 - a.) Јединствени ЈИЕ информациони простор
 - b.) Иновација и инвестиција на пољима ICT истраживања и образовања, и
 - c.) Инклузивно информационо друштво

Биће олакшана платформом коју је обезбедила Радна група Иницијативе за електронску југоисточну Европу. Стога, сваког од учесника представља еАмбасадор и именовани виши политички званичник постављен од стране надлежне институције дотичне земље. Целокупно усмеравање и вођство поверено је Предавајућем, изабраном међу учесницима, док Секретаријат¹¹, који је под окриљем UNDP, чије је седиште у Сарајеву, пружа саветодавну функцију, техничку координацију и логистичку подршку.

2. На основу приоритетних области идентификованих у еSEE Агенди Плус, еSEE Радна група, под руководством председавајућег еSEE и уз помоћ Секретаријата Иницијативе, ће направити нацрт предлога пројеката који унапређују ЈИЕ регион. Уз помоћ канцеларије координатора Пакта за стабилност и организација које је подржавају, еSEE Радна група ће идентификовати донаторе и потражити могућности финансирања како би се обезбедила имплементација дотичних пројеката.

3. У случају потребе за специфичном техничком експертизом формираће се тематске радне групе, сходно истом организационом моделу коришћеном у случају „bSEE“ широкопојасне тематске радне групе. Тематске радне групе ће дејствовати са одређеним степеном аутономије који доприноси успешној имплементацији, под покровитељством еSEE Иницијативе и у сагласности са еSEE Агендом Плус, као општег Акционог плана за развој Информационог друштва у југоисточној Европи.

4. У процесу имплементације еSEE Агенде Плус, учесници ће обезбедити све услове за удружене акције и изградити снажне партнерске односе са ЕУ. Стога ће се све реформе имплементирати унутар оквира усклађивања са правним тековинама ЕУ (*Acquis Communautaire*), узимајући у обзир све обавезе и дужности учесника према ЕУ које произилазе из *Acquis-a*. У овом процесу учесници ће тежити успостављању механизма за спровођење процене утицаја регулативе (*Regulatory Impact Assessment*).

5. Учесници ће подстицати институције, правна лица и надлежне институције да примењују искуства ЕУ.

6. У циљу побољшања регионалне сарадње, земље ће изградити националне и регионалне капацитете како би повезале професионалце, правна лица и институције широм региона ЕУ.

7. Учесници ће подржати стварање Центра за еУправљање за југоисточну Европу, у сарадњи са приватним сектором како би се обезбедила подршка у виду тренинга за спровођење агенде еУправе.

⁹ Све јавне, школске и специјалне библиотеке биће опремљене библиотекарским информационим системима. Владе ће увести домаће програме за дигитализацију библиотека који наглашавају домаћу и регионалну сарадњу и међуповезаност.

¹⁰ Спровешће се серије студија и истраживања, програми дигитализације културног и историјског наслеђа отпочеће до 2009. Програми ће бити институционализовани као дугорочни, континуални напори учесника да спроведу недискриминативан приступ, похрањивање у меморију и дистрибуцију свог наслеђа и практичних знања из области културе коришћењем технологија Информационог друштва

¹¹ У даљем тексту Центар за координацију Иницијативе Пакта за стабилност у ЈИЕ

8. Веће за пословно саветовање (ВАС) ICT форума приватног сектора Пакта за стабилност ће промовисати учешће компанија из приватног сектора у имплементацији еSEE Агенде Плус, под окриљем еSEE Иницијативе, са мисијом и садржајем активности које је одобрила Радна група еSEE Иницијативе,
9. Како би се осигурала континуирана имплементација циљева еSEE Агенде Плус, учесници ће спроводити годишње национално мерење (*benchmarking*) развоја на основу договореног подскупа индикатора који се користе у ЕУ за и2010 иницијативу.
10. Учесници су одлучни у намери да наставе имплементацију оних ставки из еSEE Агенде које нису имплементирани пре потписивања еSEE Агенде Плус, што је пре могуће, и не касније од краја 2007.